

Sygn. akt: III U 1080/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09 września 2014r. w O.

sprawy z odwołania W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 01.07.2013r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje W. P. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 czerwca 2013 roku do 31 maja 2015 roku,
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W. P. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 01.07.2013r., znak: (...), odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu wskazała, że dotychczas pobierała rentę, odczuwa ciągły ból prawego stawu biodrowego i prawego kolanowego, na skutek wypadku ma skróconą prawą nogę, co powoduje dodatkowo ból kręgosłupa, dlatego nie jest w stanie wykonywać pracy.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że wprawdzie lekarz orzecznik ZUS ustalił, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy okresowo do 31.05.2014r., lecz odwołująca nie zgodziła się z tym orzeczeniem i wniosła sprzeciw, dlatego w sprawie orzeczenie wydawała Komisja Lekarska ZUS. Komisja ta w

orzeczeniu z dnia 17.06.2013r. stwierdziła, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Wobec powyższego decyzją z dnia 01.07.2013r. prawidłowo odmówiono W. P. od 01.06.2013r. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W toku postępowania W. P. ostatecznie wniosła o przyznanie jej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.06.2013r. do 31.05.2015r.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 25.03.2008r. Oddział ZUS w P. przyznał W. P. od 01.11.2007r. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres do 31.12.2008r. Uprawnienia do tej renty były następnie odwołującej przedłużane do 31.01.2010r. Decyzją z dnia 22.02.2010r. ponownie przyznano odwołującej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 01.02.2010r. i wypłata tego świadczenia była następnie kontynuowana nieprzerwanie do 31.05.2013r.

W dniu 10.04.2013r. W. P. zwróciła się z kolejnym wnioskiem o skierowanie na badania lekarskie, celem ustalenia uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 06.05.2013r. stwierdził, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy okresowo do 31.05.2014r. Po rozpoznaniu sprzeciwu odwołującej Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 17.06.2013r. ustaliła zaś, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Wobec powyższego ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 01.07.2013r. odmówił W. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu odwołanie W. P. od w/w decyzji ZUS jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonej, która spełnia łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolna do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 w/w ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z przepisu art. 61 w/w ustawy wynika natomiast, że prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

W świetle w/w przepisów zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, od której zależała skuteczność odwołania W. P., było ustalenie, czy jest ona niezdolna do pracy, jeśli tak, to w jakim stopniu i jaki jest przewidywany okres trwania niezdolności.

Na okoliczność występowania niezdolności do pracy odwołującej Sąd dwukrotnie dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i neurologii.

Biegli z zakresu: neurologii T. P.i z zakresu ortopedii C. K.w opinii z dnia 29.10.2013r. rozpoznali u odwołującej: chorobę zwyrodnieniową stawu biodrowego prawego po przebyłym złamaniu panewki leczonym operacyjnie w

2007r., stan po przebytych złamaniu nasady dalszej kości promieniowej lewej leczonym operacyjnie w 2007r., przewlekłą artralgię stawu kolanowego prawego z niestabilnością przednią, stan po usunięciu łąkotki przyśrodkowej kolana prawego i opracowaniu chondromalacji 111° MFC kolana prawego w 2011r. i stan po przebytych złamaniu kości piszczelowej lewej leczonym zachowawczo w 2007r. Biegli wskazali, iż odwołująca z zawodu jest sprzedawcą a w/ w schorzenia i stopień ich zaawansowania powodują u niej częściową niezdolność do pracy zarobkowej na okres od 01.07.2013r. do 31.05.2015r.

W uzasadnieniu wskazali, że W. P. przeżyła w 2007r. złamanie panewki stawu biodrowego prawego, które było leczone operacyjnie. Na tle przebytego złamania rozwinęły się zmiany zwyrodnieniowe, które dostarczają odwołującej dolegliwości bólowych i powodują ograniczenia ruchomości w stawie. Odwołująca oszczędza kończynę podczas czynności dnia codziennego a potwierdza to badanie przedmiotowe, w którym stwierdzili zaniki mięśniowe w obrębie uda i goleni prawej. Biegli dodali, iż zaawansowana choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego prawego (potwierdzona badaniem TK ze stycznia 2013r.) stanowi ograniczenie do wykonywania przez badaną pracy fizycznej, zwłaszcza w pozycji stojącej, a do chwili wypadku w 2007r. odwołująca wykonywała zawód sprzedawcy. Biegli wskazali też, że na przestrzeni lat od wypadku stan zdrowia odwołującej nie uległ poprawie, a taki stan zdrowia był przez lata podstawą do orzekania niezdolności do pracy przez orzeczników ZUS, odwołująca nie uzyskała zaś dodatkowych kwalifikacji.

W sprawie wypowiedział się też drugi zespół biegłych z zakresu neurologii i ortopedii, a sporządzenie przez niego opinii było wynikiem zastrzeżeń ZUS do pierwszej opinii biegłych.

Także jednak i drugi zespół biegłych w składzie: neurolog W. T. i ortopeda G. K. stwierdził u W. P. częściową niezdolność do pracy na okres od 01.07.2013r. do 31.05.2015r. Biegli ci w opinii z dnia 23.05.2014r., po zbadaniu odwołującej rozpoznali u niej pourazową dysfunkcję prawego stawu biodrowego, zagojone złamanie kości lewego przedramienia z niewielkim ograniczeniem funkcji, niestabilność kolana prawego, stan po artroskopowym usunięciu łąkotki przyśrodkowej i zagojone złamanie kości podudzia lewego bez następstw.

W uzasadnieniu biegli podnieśli, że badaniem przedmiotowym stwierdzono istotne ograniczenie ruchomości prawego stawu biodrowego, wynikające z obecności zaawansowanych zmian zwyrodnieniowych, ujawnionych w badaniu KT z 2012r. Stwierdzono ponadto niestabilność prawego stawu kolanowego. Zdaniem biegłych opisane w badaniu przedmiotowym dysfunkcje i przewlekły zespół bólowy prawego stawu biodrowego uniemożliwiają odwołującej wykonywanie prac fizycznych wymagających dłuższego stania, chodzenia, podnoszenia i przenoszenia ciężkich przedmiotów, prac w pozycjach wymuszonych. Biegli zaznaczyli też, że w stosunku do badania Komisji ZUS z dn. 8.03.2011r., kiedy orzeczono całkowitą niezdolność do pracy, dysfunkcja prawego stawu biodrowego istotnie pogorszyła się w zakresie ograniczenia ruchomości, nadto opis badania przedmiotowego obu zespołów biegłych zasadniczo odbiega od opisu badania przedmiotowego Komisji ZUS z dnia 17.06.2013r. W ocenie biegłych odwołująca w dalszym ciągu wymaga zabiegów rehabilitacyjnych a do rozważenia pozostaje kwalifikacja do operacji protezoplastyki prawego biodra, celem poprawienia ruchomości stawu i zmniejszenia dolegliwości bólowych.

Także i do tej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy. W piśmie z dnia 02.07.2014r. podniósł, że nie wszyscy sprzedawcy pracują w pozycji stojącej, gdyż wielu, np. kasjerzy, pracują w pozycji siedzącej, a poza tym badana z zawodu jest plecionkarką artystyczną, a zawód ten nie wiąże się z długotrwałym chodzeniem, staniem, dźwiganiem ciężkich przedmiotów. W konkluzji wniósł o powołanie innych biegłych ortopedy i lekarza medycyny pracy (k. 92 a.s.).

Na rozprawie w dniu 09.09.2014r. Sąd na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił jednak powyższy wniosek.

W przekonaniu Sądu odmienna od opinii biegłych ocena stanu zdrowia odwołującej, w kontekście jej zdolności do pracy, dokonana przez organ rentowy, nie zawiera konkretnych i przekonujących argumentów podważających miarodajność sporządzonych już opinii biegłych. Nie może więc, zdaniem Sądu, decydować o zasadności dopuszczenia dowodu z kolejnego zespołu biegłych. Wskazać też należy, że zarówno doktryna jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolienia strony

z dotychczas złożonej opinii (vide wyrok SN z 4 sierpnia 1999r, I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 479). Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie widział więc potrzeby powołania kolejnych biegłych.

W sprawie wypowiadały się już dwa zespoły biegłych. Byli to biegli lekarze z o specjalności z zakresu schorzeń występujących u W. P. i wydali zbieżne opinie. Biegli dokonali analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzili wywiad oraz badania odwołującej. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opinii są rzeczowe, spójne i logiczne, dlatego zasługują na uwzględnienie. Biegli odnieśli się do schorzeń występujących u W. P., określili stopień ich nasilenia i wpływ na zdolność do pracy. Wnioski opinii znajdują pełne potwierdzenie w dokonanych przez biegłych badaniach przedmiotowych.

Pierwszy zespół biegłych, dokonując badania w dniu 31.08.2013r. stwierdził u odwołującej zaniki mięśniowe w obrębie uda i goleni prawej, znacznie ograniczoną ruchomość w stawie biodrowym i niestabilność prawego stawu kolanowego.

Drugi zespół biegłych, w badaniu w dniu 05.04.2014r., oprócz zaników mięśnia czworogłowego uda prawego, skrócenia kończyny dolnej ok. 1,5 cm, znacznego ograniczenia ruchomości w stawie biodrowym oraz bolesności ruchów stawu biodrowego stwierdził nadto ograniczenie zgięcia dłoniowego lewego nadgarstka o kąt 20°, zgięcia grzbietowego o kąt 25°, rotacji zewnętrznej o kąt 10°, rotacji wewnętrznej o kąt 15°.

Logiczny jest więc wniosek biegłych o niemożliwości wykonywania przez odwołującą pracy sprzedawcy, bowiem wymaga ona długiego stania, chodzenia i dźwigania ciężarów. Z akt rentowych wynika, że W. P. była zatrudniona jako sprzedawca w sklepach u osób prywatnych, a powszechnie wiadomym jest, iż w tego rodzaju sklepach sprzedawcy zarówno podają klientowi towar, jak i obsługują kasę fiskalną oraz przenoszą towary. Odwołująca nigdy nie pracowała jako kasjer. Nadto zauważyć trzeba, że wprawdzie odwołująca z zawodu jest plecionkarką wyrobów artystycznych, lecz nigdy nie pracowała w tym zawodzie, dlatego jej zdolność do pracy należy oceniać w kontekście wykonywanego zawodu sprzedawcy. Już więc tylko na marginesie zauważyć też trzeba, że odwołująca nie mogłaby też wykonywać zawodu plecionkarki wyrobów artystycznych, bowiem wymaga on długotrwałego siedzenia i sprawnych nadgarstków a w świetle opinii biegłych zaawansowana choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego prawego i zaniki mięśniowe oraz ograniczenie zgięcia i rotacji nadgarstka uniemożliwiają długotrwałą pracę w tej samej pozycji. Należy też podkreślić, iż przed wydaniem zaskarżonej decyzji ZUS uznawał odwołującą za niezdolną do pracy.

Z tych względów należy zdaniem Sądu podzielić wnioski biegłych o częściowej niezdolności do pracy W. P. na okres 2 lat od chwili ustania świadczenia rentowego, tj. od 01.07.2013r. do 31.05.2015r.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. P. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres wskazywany przez biegłych.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie bowiem z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie ma podstaw do obciążania organu rentowego taką odpowiedzialnością, gdyż odwołująca początkowo domagała się przyznania jej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy a biegli orzekając częściową niezdolność do pracy uwzględnili stan przedmiotowy odwołującej z daty dokonywanego przez nich badania i nowe wyniki badań.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.